

[Indenrigsministeren.]

„Af de Forhandlinger, som er ført om Amtmandens Stilling i Amtsraadet, er det ikke blevet tydeligt for mig, at denne Mand behøves der med Stemme; jeg tror ikke, at Amtsraadets Forhandlinger vil blive ringere, fordi Amtmanden ikke stemmer med; Amtsraadet vil kunne udrette lige saa meget godt eller ondt, om man vil, naar Amtmanden ikke stemmer, som naar han er med. Jeg betragter det som en ren Miskendelse af den kommunale Frihed og af det hele Valgsystem, naar man sætter Amtmanden ind i Kommunens Repræsentation som født Medlem.“

Man gik altsaa den Gang endogsaa saa vidt, at Amtmanden burde ikke være født Formand for Amtsraadet, hvad jeg ogsaa er enig i. Han fortsætter:

„Og det paahviler efter min Mening den højtærede Minister at føre Bevis for, at Embedsmændenes Meddelagtighed og Medafstemning i kommunale Sager er nødvendige, hvis det skal lykkes ham at opretholde Amtmændenes Stilling efter Udkastet. Den højtærede Indenrigsminister har ikke rigtig Tiltro til sine Amtmænd, naar han siger, at Amtmandens Dygtighed i Amtsraadet afhænger deraf, at han stemmer med. Jeg tror, at Amtmandens Dygtighed vil være lige stor, enten han stemmer med eller ikke, men jeg tror paa den anden Side, at det vilde være en Spore for Amtmanden til at vise sin Dygtighed, naar han kan blive valgt til Formand, og at dette vilde være en langt større Spore for ham, end at han kommer sovende til Formandsskabet gennem en Lov.“

Derefter udvikler den gamle Alberti videre disse Synspunkter og konkluderer i at sige:

„Jeg maa derfor for mit Vedkommende anse det for saa at sige en ligefrem Følge af vor hele Stilling, at Formandsposten i Amtsraadet gives fri, og at Amtmanden vel skal være til Stede paa Regeringens Vegne, men ikke som stemmeberettiget; vælges han til Formand, faar han ikke derfor nogen Stemme.“

Dette er Udtryk for de Synspunkter, jeg har den Dag i Dag, og det er ikke uinteressant at se, hvorledes man i 1867 i det daværende Venstre var i fuld Overensstemmelse med disse demokratiske Synspunkter.

Jeg vil gerne i Anledning af en anden Bemærkning af det ærede Medlem Hr. Krag sige, at det har ikke været min Tanke paa noget Tidspunkt, at Forslaget om at

forhøje Stillernes Antal skulde have til Formaal at hindre Lister i at komme frem ved Amtsraadsvalgene. Det vilde da ogsaa være ganske utænkeligt, for der kan jo ikke være noget Parti, der har Interesse i at opstille Lister, som ikke let vilde kunne tilvejebringe et halvt Hundrede Stillere. Nej, naar dette Ændringsforslag ogsaa har min Tilslutning, saa er det, fordi jeg finder, det er rimeligt, at der i et saa stort Omraade, som et Amt udgør, er tilstrækkelig Lejlighed og Adgang til, at der kan være Stillere for Lister fra de forskellige Dele af Amtet, og det kan maaske siges om det oprindelige Forslag, at der deri gaves for ringe Adgang dertil med det ringe Antal Stillere, der den Gang var anført.

I Anledning af det ærede Medlem Hr. Krag's Udtalelse i Dag vil jeg i øvrigt sige, at der jo deri er Fremskridt fra Forslagets første Behandling i Fjor og i Aar og til nu. I Dag er det ærede Medlem rede til Forhandling. Jeg maa sige, det er noget sent, men det er vel Begivenhederne, der har fremkaldt det. Jeg vil gerne i Anledning af det ærede Medlems Bemærkninger angaaende Faren ved, at Amtsraadene bliver politiske, sige, at jeg tror ikke, at denne Tale har andet Formaal end at dække over, at man fra Venstrepartiets Side gerne fortsat vil have et meget større Antal Amtsraadsmedlemmer, end Partiet har Krav paa. Naar vi afdækker alle de smukke Talemaader, er det jo den inderste Sandhed. Men det interesserer mig at se, at dette om jeg saa maa sige partiegoistiske Synspunkt alligevel ikke er i Stand til helt, heller ikke indenfor Venstrepartiet, at dække over de saglige Synspunkter, som bør være afgørende ved Behandlingen af en Sag som denne.

Jeg saa f. Eks., hvordan der kort Tid efter, at jeg havde forelagt Forslaget her i Folketinget i Fjor, i et Venstreblad, oven i Købet et Blad, der udkommer i det Ringkøbing Amt, som det ærede Medlem Hr. Krag jo kender noget til, i Venstrebladet „Herning Folkeblad“ fremkom en Artikel, der sagde følgende, som jeg med den højtærede Formands Tilladelse gerne vil oplæse.

„Indenrigsministerens Forslag om nye Regler for Amtsraadsvalgene maa hilses som et Skridt i den rigtige Retning. Maaske kan der være Enkeltheder, som bør rettes, men det maa erkendes, at den nugældende Valgmaade er forældet. Naar man vil bevare den Institution, der kaldes Amtsraadet — man kunde vist udmærket godt undvære den —, bør Valgene til dette Raad foregaa efter mere moderne